

Aan de Raad voor Vergunningsbetwistingen

Ellips-gebouw

Koning Albert II – laan 35 bus 81

1030 Brussel

**Beroep tegen de afgifte van een kapvergunning voor de
hemelboom ter hoogte van tuinmuur Van Leentstraat 55,
2140 Borgerhout**

Datum: 12 juli 2011

Verzoeker:

Verweerder: Vlaamse Gewest (gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar),
dat een stedenbouwkundige vergunning leverde aan de stad Antwerpen voor
het vellen van een hemelboom op een terrein met als adres: Van Leentstraat –
24 afd – sectie A – ter hoogte van huisnummer 55

Voorwerp van het beroep: de kapvergunning van de boom ter hoogte van Van
Leentstraat 55, 2140 Borgerhout

Uiteenzetting van de feiten

Met dit schrijven wenst de verzoeker, daarbij gesteund door diverse andere omwonenden en door de lokale bewonersvereniging Den Driehoek vzw, beroep aan te tekenen tegen de afgifte van een kapvergunning voor de hemelboom op het erfje van Van Leentstraat ter hoogte van tuinmuur Van Leentstraat 55.

De redenen van het beroep zijn de volgende:

1. De vergunning van de gewestelijke overheid is in conflict met bouwcode van de Stad Antwerpen

Het verlenen van de kapvergunning is volledig in strijd met het beleid van de stad (zie bouwcode). Daarin wordt gesteld dat hoogstammige bomen in versteend stadsgebied niet meer mogen worden gekapt. Hier wordt een boom van dertig jaar oud geroid omwille van een tuinmuur. De Vlaamse Overheid verleende hier kennelijk een vergunning zonder de plaatselijke noden goed te begrijpen.

2. Er is een vermoeden van onredelijke kostafweging

De kosten van het vellen lijken ons onredelijk ten opzichte van de kostprijs voor een permanente oplossing, zoals het verplaatsen of het onderkappen van de tuinmuur. Het vellen, versnijden, afvoeren van een boom van deze omvang (tien meter hoog en anderhalve meter stamomtrek), in combinatie met het uitgraven van de wortels, het voorzien van een geschikte bodem, het aanvoeren en plaatsen van een nieuwe boom van hetzelfde kaliber met behulp van een zeer ingewikkeld transport en hoogtewerkers, zal vele malen duurder zijn dan het deels hermettelen of het inkappen van een muur. De buurtbewoners vermoeden dat hier niet alleen is geopteerd voor een gemakoplossing, maar daarenboven voor een oplossing die de gemeenschap bijzonder veel geld zal kosten.

3. Schending van het algemeen belang

De omwonenden van het woonerf van Leentstraat vragen zich af hoe het komt dat een kapvergunning verleend wordt ter wille van een particulier belang terwijl er niet is gekeken naar het algemeen belang van de omwonenden. De omwonenden ervaren deze hemelboom gemeengoed. Deze boom staat bekend voor de hoge opname van CO₂ en fijn stof (zoals bekend worden de waarden van fijn stof en CO₂ in Borgerhout regelmatig overschreden). De hemelboom is daarenboven een vrij probleemloze boom: hij veroorzaakt geen allergieën, geen bladluizen, en heeft geen parasietenproblematiek. Omdat de boom 10 meter hoog is camoufleert hij het uitzicht op versteende omgeving. De geografische ligging van de boom is goed, hij beneemt niemand zon of licht. Indirect en direct voorziet hij de volgebouwde omgeving van zuurstof, koelte en schaduw. Voor de inwoners van de sociale woonblok in de Van Geertstraat is de boom het enige zicht op groen dat

ze hebben vanaf hun terras. Als de boom verdwijnt kijken ze uit op een blinde stenen muur van een paar verdiepingen hoog. De boom betekent de vergroening van een verder nogal troosteloze reeks garages in een versteende omgeving. Als een overheid een kapvergunning verleent verwachten de bewoners dat hiermee het algemeen belang wordt gediend. Dat is ons inziens hier niet het geval, wel integendeel.

Voor meer concrete informatie over de bewuste hemelboom, inclusief beeldmateriaal, zie:

www.hemelboom.be

4. Volledig gebrek aan voorlichting

Het beginsel van behoorlijk bestuur is geschonden doordat niemand op de hoogte is gebracht over de geplande ingreep. Het 'inlichten van de buurtbewoners over de geplande ingreep' door het stedelijk wijkoverleg staat nochtans expliciet vermeld in zowel het districtsbesluit van 22 maart 2011 als het collegebesluit van 8 april 2011.

De omwonenden van het woonerf Van Leentstraat zijn voor een voldongen feit gesteld. Zij zijn door de beslissing volledig verrast. Zij zijn door de overheden op geen enkele manier op de hoogte gebracht van de plannen tot de plannen al definitief waren en de kapvergunning al was geleverd. De omwonenden van het werfje van de Van Leentstraat zijn vertegenwoordigd in buurtcomité vzw Den Driehoek, een bewonersgroep die dit jaar zijn 30-jarige bestaan viert, en daarmee een van de oudste bewonersgroepen is in het Belgisch Staatsblad. Deze bewonersgroep vertegenwoordigt eveneens de belangen van de inwoners van de sociale woningen die uitkijken op de hemelboom die zal worden geveld. Er was dus wel degelijk een aanspreekpunt dat in het district voldoende bekend is, maar toch is niemand van vzw Den Driehoek (raad van bestuur noch leden) door het Stedelijk Wijkoverleg van het district Borgerhout op de hoogte gebracht. Nu blijft voor de omwonenden alleen nog de beroepsprocedure over. De bewoners werden als belanghebbenden genegeerd in dit dossier. Zij hebben op geen enkele manier hun bezwaren kunnen uiten.

Ook de timing van de bekendmaking van het vellen van de boom is laakbaar: die kwam vlak voor het verlof, waarbij mensen met vakantie zijn en niet beschikbaar zijn om beroep aan te tekenen. De vzw Den Driehoek vergadert driemaandelijks, maar moet nu vaststellen dat veel van zijn leden met vakantie zijn.

5. Gebrek aan transparantie

We vernemen dat gedurende twee jaren aan dit dossier is gewerkt terwijl niemand van de buurt op de hoogte was. Gedurende deze twee jaren heeft niemand iets ondernomen om de schade aan de betreffende tuinmuur te beperken. Als er eerder was ingegrepen had de boom wellicht niet moeten wijken. Er is geen degelijk onderzoek naar alternatieven geweest (een rapport daarover bestaat bijgevolg ook niet of is althans niet beschikbaar gesteld). Wij krijgen geen document waaruit blijkt dat dit dossier op een objectieve en technisch vakkundige wijze werd behandeld.

6. Geen garantie op correcte compensatie

Uit het besluit blijkt dat de boom vervangen moet worden op dezelfde plaats. De Europese regelgeving zegt dat als er een boom sneuvelt er een nieuwe moet komen van hetzelfde kaliber. De wortels van de hemelboom zitten heel diep. Als die moeten worden verwijderd zal de muur evengoed beschadigd of ondergraven moeten worden. En als de wortels *niet* worden verwijderd, om de muur te sparen bijvoorbeeld, of omdat het te veel kost om ze te verwijderen, kan er ook geen nieuwe boom gedijen. Gezien het belang van de boom voor de groep mensen die in de sociale woningblok van de Van Geertstraat wonen, en idem voor de bewoners van een deel van de Van Leentstraat (straat + erfje), zou de nieuwe boom zo veel mogelijk op dezelfde plaats moeten komen, maar wij zien vooral aanwijzingen dat zoiets helemaal niet mogelijk is.

7. Het betreft hier een volstrekt gezonde boom

De hemelboom is niet ziek en vertoont geen gebreken. Hij is mooi en evenwichtig gevormd, met een rijke kruin en een mooi, gezond blad.

8. Schending van mijn persoonlijk belang

Mijn kind is zes oud en wij hebben geen tuin. Het enige groen dat zij ziet terwijl ze opgroeit is deze boom. Ook voor mezelf en mijn man is het heel mistroostig om voortaan naar buiten te moeten kijken en niet meer te mogen kijken naar onze boom.

Besluit

Als buurtbewoner wil ik weten of alle mogelijkheden uitgeput zijn. Had men de wortels kunnen verwijderen of omleiden? Had men de tuinmuur kunnen stutten of verplaatsen? Kan men de rooilijn verplaatsen zodat de tuin van de buurtbewoner groter wordt en de boom dus in zijn tuin kan staan. Zijn deze zaken bekeken, en zo ja, wat was de uitkomst van het onderzoek? Een boom heeft dertig jaar nodig om weer groot en vol te worden zoals deze, een tuinmuur met een paar metsers heropbouwen kost maar een week.

Dat niet alle alternatieven uitputtend zijn bekeken blijkt uit het feit dat nu ook een mogelijkheid zou bestaan tot onderkapping, cfr. ingesloten schets, en dat de eigenaars van de tuinmuur mits goed overleg en planning ook akkoord zouden kunnen gaan met die oplossing.